

STAROSTA SKARŻYSKI
ul. Konarskiego 20
26-110 Skarżysko-Kamienna

GG-II.680.12.9.2024

T
Gminy
D.S.
CS

29.12.2025
Skarżysko-Kamienna, dnia 23.12.2025 r.
6664

DECYZJA

Na podstawie art. 8 ust. 1 w związku z art. 1 ustawy z dnia 29 czerwca 1963 r. o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (t.j.: Dz. U. z 2025 r. poz. 1454) oraz art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j.: Dz. U. z 2025 r. poz. 1691) po rozpatrzeniu wniosku Wójta Gminy Łączna

orzekam

odmówić uznania za mienie gromadzkie (gminne) nieruchomości położonych w gminie Łączna, oznaczonych w ewidencji gruntów i budynków, obręb 0001 Czerwona Górka, jako działki nr 393/10 o pow. 0,2300 ha oraz nr 496 o pow. 0,3400 ha, stanowiących drogi ogólnodostępne.

Uzasadnienie

Wnioskiem znak: T.6825.01.2024 z dnia 07.06.2024 r., Wójt Gminy Łączna wystąpił o uznanie za mienie gromadzkie (gminne) nieruchomości położonych w gminie Łączna, oznaczonych w ewidencji gruntów i budynków, obręb 0001 Czerwona Górka, jako działki: nr 393/10 o pow. 0,2300 ha, nr 2 o pow. 0,5400 ha oraz nr 496 o pow. 0,3400 ha, stanowiących drogi ogólnodostępne.

Do ww. wniosku załączono oświadczenie mieszkańców miejscowości Kamionki (obróbu geodezyjnego Czerwona Górka) z dnia 06.05.2024 r., że nieruchomości położone w gminie Łączna, oznaczone w ewidencji gruntów i budynków, obręb 0001 Czerwona Górka, jako działki: nr 2 o pow. 0,5400 ha, nr 393/10 o pow. 0,2300 ha oraz nr 496 o pow. 0,3400 ha, zakreślone na załączonych do oświadczenia mapach kolorem czerwonym, w dacie 5 lipca 1963 r. (tj. na dzień wejścia w życie ustawy z dnia 29 czerwca 1963 r. o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych), stanowiły drogi ogólnodostępne.

Wójt Gminy Łączna w swoim wniosku wskazał, że przedmiotowe drogi służyły i służą ogółowi mieszkańców jako ciąg komunikacyjny do miejscowości przyległych jak i również umożliwiają dojazd do nieruchomości rolnych i leśnych. Ponadto, Wójt Gminy Łączna w swoim wniosku wskazał, że przedmiotowe działki wykorzystywane są na cele użyteczności publicznej, a Gmina Łączna utrzymuje ww. działki w należyтым stanie.

Starosta Skarżyski postanowieniem znak: GG-II.680.12.10.2024 z dnia 23.09.2024 r. odmówił wszczęcia postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji dotyczącej uznania za mienie gromadzkie działki położonej w Gminie Łączna, obręb geodezyjny 0001 Czerwona Górka, oznaczonej jako działka nr 2 o pow. 0,5400 ha. Dla przedmiotowej działki Starosta Skarżyski wydał decyzję o odmowie uznania za mienie gromadzkie znak: GG-II.680.12.5.2021.

W stosunku do pozostałych nieruchomości objętych wnioskiem Wójta Gminy Łączna, tj. działek nr 393/10 i nr 496, wszczęto postępowanie administracyjne w sprawie uznania ich za mienie gromadzkie.

Nieruchomości objęte przedmiotowym postępowaniem w aktualnym rejestrze ewidencji gruntów i budynków, obręb 0001 Czerwona Górka, oznaczone są:

- jako działka nr 496 o pow. 0,3400 ha, która figuruje jako władanie samoistne Urzędu Gminy Łączna i wykazana jest jako droga oznaczone symbolem dr,
- jako działka nr 393/10 o pow. 0,2300 ha, która figuruje jako władanie samoistne i użytkowanie Urzędu Gminy Łączna. Do przedmiotowej nieruchomości przypisano księgę wieczystą nr KIIR/00003291/9.

W rejestrze gruntów wsi Czerwona Górka, gromady Łączna, powiat kielecki, z 1968 r.:

- działka nr 496 zapisana jest jako nieruchomość we władaniu Prezydium Powiatowej Rady Narodowej - Powiatowy Zarząd Dróg Lokalnych w Kielcach,
- działka nr 393 zapisana jest jako nieruchomość stanowiąca własność osoby fizycznej.

W rejestrze gruntów obszaru wiejskiego (wsi) Czerwona Górka, jednostka ewidencyjna Suchedniów, województwo kieleckie, z 1990 r. działka nr 393/10 i działka nr 496 zapisane są jako nieruchomości we władaniu Urzędu Gminy w Suchedniowie (drogi gospodarcze), nr jednostki rejestrowej 337.

Pismem znak: GG-II.680.12.9.2024 z dnia 24.07.2025 r. Starosta Skarżyski wystąpił do Archiwum Państwowego w Kielcach z informacją, że poszukuje dokumentów sporządzonych dla wsi Czerwona Górka odnośnie dawnych gromad znajdujących się na jej terenie i prosi o informacje czy w zbiorach Archiwum Państwowego w Kielcach znajdują się dokumenty, protokoły, plany, szkice, mapy, rejestry tabelaryczne lub inne dokumenty, które obejmowały nieruchomości objęte wnioskiem przed oraz w dacie wejścia w życie ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, tj. w dniu 5 lipca 1963 r. Ponadto, Starosta Skarżyski poprosił o informację czy w zbiorach Archiwum Państwowego w Kielcach są dokumenty odnośnie dawnych gromad znajdujących się we wsi Czerwona Górka, gmina Łączna istniejących na tym terenie przed wejściem w życie ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, tj. przed dniem 5 lipca 1963 r.?

Archiwum Państwowe w Kielcach pismem znak: OIII.6341.346.2025.LB z dnia 20.08.2025 r. poinformowało, że w wyniku przeprowadzonych poszukiwań wytypowano m.in. następujące jednostki:

- Księga biercza Gromady Czerwona Górka, Akta gminy Suchedniów z lat 1945-1946, sygn. 21/141/0/-/137,
- Akta gminy Suchedniów z 1954 r. – księga biercza podatku gruntowego, sygn. 21/141/0/-/125,
- Akta gminy Suchedniów z 1950 r. – rejestr gospodarstw rolnych i wymiaru podatku gruntowego na rok 1950, Gromada Czerwona Górka, sygn. 21/141/0/-/279.

Na potrzeby prowadzonego postępowania administracyjnego dokonano analizy ww. wytypowanej dokumentacji. Nie odnaleziono dokumentów, które związane byłyby z prowadzonym postępowaniem administracyjnym, z których jednoznacznie wynikałoby, że w dniu wejścia w życie ustawy z dnia 29 czerwca 1963 r. o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych działki objęte przedmiotowym postępowaniem administracyjnym faktycznie stanowiły mienie gromadzkie.

Tut. organ w niniejszym postępowaniu wykorzystał ponadto dokumenty pozyskane z Archiwum Państwowego w Kielcach do sprawy znak: GG-II.680.12.34.2020, między innymi:

- spis inwentaryzacyjny z dnia 24 maja 1938 r. z którego wynika, że grunt szkolny położony w Czerwonej Górcie o pow. 3,39 ha, pochodzący z tabeli 187 Szkolna Osada, stanowił własność Gminy Suchedniów na podstawie ustawy z dnia 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorialnego. Grunt użytkowany był częściowo przez szkołę a częściowo przez p. Tadeusza Lirsz – kierownika szkoły. W skład nieruchomości 4 wchodził 1 ha położony między lasami, użytkowany jako łąka, położony w oddaleniu 4 km od szkoły oraz 0,5 ha nieużytków,
- wykaz majątku Gminy Suchedniów Nr 5/2/43, z którego wynika, że w 1943 r. w skład majątku Gminy Suchedniów wchodził grunt położony we wsi Łączna o pow. 3,39 ha opisany jako „Brodzik, Lirsz Zofia, plac pod szkołę”, nr tabelowy 187, składający się z placów o pow. 0,79 ha, ogrodów o pow. 0,28 ha, gruntów ornych o pow. 0,84 ha i gruntów innych o pow. 1,68 ha,
- akta Okręgowego Urzędu Ziemskiego w Kielcach nr zespołu 21/105 sygn. arch. 2805 z których wynika, że w 1950 r. przydzielono na cele szkolne działkę gruntu z parcelacji majątku państwowego Łączna o pow. 1,12 ha, a w zamian za to Gmina Suchedniów przekazała na rzecz Skarbu Państwa swoją działkę o powierzchni 1,92 ha, wychodzącą w skład osady szkolnej, zapisanej w tabeli likwidacyjnej wsi Łączna pod Nr 187, położonej w środku lasów państwowych,
- pismo Wójta Gminy Suchedniów do Zarządu Związku Gmin w Kielcach Nr Insp 8/1/42 z dnia 30 kwietnia 1942 r., przy którym przekazany został wykaz majątku wszystkich gromad Gminy Suchedniów na dzień 1 kwietnia 1942 r. Ze spisu wynika, że na terenie Gminy Suchedniów nieruchomości należały do gromad: Łączna Zaszosie, Kleszczyny, Stokowiec, Michniów, Gózd, Jęgrzna oraz Zalezianka i były to grunty o charakterze rolnym,
- tabele pt. „Sprawozdanie. Zaprowadzenie ewidencji majątku gromadzkiego i uporządkowania tytułów użytkowania” z których wynika, że na terenie Gminy Suchedniów majątek gromadzki należał do gromad: Kleszczyny, Łączna, Stokowiec i Zalezianka. Nieruchomości stanowiły osady kowalskie, wydzielone zostały na podstawie ukazu z 1964 r. i były zapisane w tabeli likwidacyjnej pod numerami: 66, 186, 38 i 98.
- z akt Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach nr zespołu 21/205 sygn. 4201 wynika, że z majątku państwowego pn. Osada Młyńska Łączna o ogólnej pow. 2,30 ha przyznano grunt o pow. 0,40 ha dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Łącznej oraz grunt o pow. 1,20 ha dla Spółdzielni Przemysłu Drzewnego.

Mienie gromadzkie, w rozumieniu art. 1 ust. 2 ww. ustawy, obejmuje nieruchomości rolne, leśne i obszary wodne, stanowiące mienie gromadzkie w rozumieniu przepisów o zarządzie takim mieniem, jeżeli przed dniem wejścia w życie tej ustawy były faktycznie użytkowane wspólnie przez mieszkańców wsi.

Mienie gromadzkie służyło zaspokajaniu potrzeb ogółu mieszkańców dawnych gromad. Mienie to stanowiły grunty, takie jak: działki szkolne, remizy strażackie, karczmy, osady kowalskie, domy ludowe oraz ogólnodostępne drogi dojazdowe do pól i domostw, itp.

Definicja mienia gromadzkiego (gminnego) zawarta jest w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 29.11.1962 r. w sprawie zarządu mienia gromadzkiego i trybu jego zbywania (Dz. U. Nr 64, poz. 303), wydanym z upoważnienia ustawy z dnia 25.01.1958 r. o radach narodowych. Przepis tego rozporządzenia stanowi, że przez mienie gromadzkie należy rozumieć

mienie, które do dnia wejścia w życie ustawy z dnia 25.09.1954 r. o reformie podziału administracyjnego wsi i powołaniu gromadzkich rad narodowych (Dz. U. Nr 43, poz. 191) stanowiło majątek dawnych gromad jako majątek gromadzki, dobro gromadzkie i inne prawa majątkowe. Istniejące do 1954 r. gromady, powstałe na mocy ustawy z dnia 23.03.1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 35, poz. 294), posiadały osobowość prawną oraz były podmiotem praw majątkowych. W związku z tym dla ustalenia, czy dana nieruchomość była mieniem gromadzkim na dzień 5 lipca 1963 r. istotne jest ustalenie, czy przed tą datą nieruchomość była wspólnie użytkowana przez mieszkańców wsi oraz czy w okresie od 1933 roku do 1954 roku stanowiła majątek dawnych gromad. Rozstrzygnięcie przedmiotowej sprawy uzależnione jest od wyjaśnienia, kiedy i na jakiej podstawie powstała masa majątkowa obejmująca przedmiotową nieruchomość, oraz do kogo należała nieruchomość i jak była użytkowana przed datą 5 lipca 1963 r. Ponadto należy dodać, że na podstawie ww. ustawy z dnia 25.09.1954 r., w miejsce istniejących uprzednio gmin i gromad utworzone zostały nowe gromady jako jednostki podziału administracyjnego wsi. Na tle tej ustawy wskazuje się w doktrynie, iż przestał w sensie prawnym istnieć dotychczasowy podmiot własności mienia gromadzkiego, ponieważ odpowiednikiem dawnej gromady stała się wieś, która nie miała osobowości prawnej, a zatem nie mogła stać się następczynią gromady w zakresie praw majątkowych. Nadmieniam, że ustawa z dnia 25.01.1958 r. o radach narodowych (Dz. U. Nr 5, poz. 16) nie wniosła do sytuacji prawnej mienia gromadzkiego żadnych zmian, a jedynie powierzyła zarząd tym majątkiem gromadzkim radom narodowym. Ustawa ta, choć nie zawierała wyraźnego postanowienia, że mienie gromadzkie stało się mieniem państwowym, traktowała to mienie jako własność państwa, pozostawiając je w dyspozycji organów władzy państwowej – gromadzkich rad narodowych.

Zdaniem tut. organu zgromadzone dokumenty pozwalają na zidentyfikowanie nieruchomości położonych na terenie dawnej Gminy Suchedniów (od 1994 r. Gmina Łączna), które w latach funkcjonowania dawnych gromad, tj. od 1933 roku do 1954 roku stanowiły mienie gromadzkie lub na podstawie innych tytułów prawnych zostały przeznaczone na cele publiczne. Były to nieruchomości nadane ukazem, opisane jako osada szkolna, osada kowalska i nieruchomości pozyskane w wyniku zamiany za te grunty oraz nieruchomości pochodzące z majątku państwowego tzw. Osady Młyńskiej. Wszystkie te grunty były zidentyfikowane i zagospodarowane. Zachowały się dotyczące ich spisy i korespondencja.

Z pozyskanych dokumentów wynika, że nie istniało mienie należące do dawnej Gromady Czerwona Górka. Brak jest również informacji, aby w skład majątku gromad położonych na terenie aktualnej gminy Łączna wchodziły jakiekolwiek drogi.

Brak jakiejkolwiek wzmianki o nieruchomościach stanowiących przedmiot niniejszego postępowania w tak dobrze zachowanej dokumentacji dotyczącej mienia wspólnego gromad, przeczy twierdzeniu wnioskodawcy, że nieruchomości te stanowiły mienie gromadzkie.

Z pierwszego rejestru gruntów z 1968 r. także nie wynika, aby nieruchomości te stanowiły kiedykolwiek majątek dawnych gromad. Jako podmiot władający działką nr 496 wpisano Prezydium Powiatowej Rady Narodowej - Powiatowy Zarząd Dróg Lokalnych w Kielcach, a więc organ, który nie miał kompetencji do zarządzania mieniem gromadzkim.

Na podstawie dokumentów znajdujących się w zasobach ewidencji gruntów i budynków gm. Łączna oraz w księdze wieczystej nr KIIR/00003291/9 można stwierdzić, że dla obszaru

znajdującego się w granicach działki nr 393/10 prowadzona jest ww. księga wieczysta, w której jako właściciel wpisany jest Skarb Państwa.

Zeznania świadków również nie potwierdzają, że przedmiotowe nieruchomości wchodziły w skład mienia dawnych gromad. Z zeznań tych wynika jedynie, że działki były ogólnodostępnymi drogami. Oświadczenie mieszkańców nie wskazuje tytułu nabycia przedmiotowych działek przez gromadę, ani żadnego innego dokumentu potwierdzającego kiedy i na jakiej podstawie powstała masa majątkowa obejmująca te nieruchomości, oraz do kogo należały przedmiotowe nieruchomości przed datą 5 lipca 1963 r.

Orzecznictwo sądów administracyjnych wskazuje, że zeznania świadków mogą stanowić samodzielną podstawę ustaleń dopiero w przypadku braku dokumentów archiwalnych pozwalających stwierdzić, czy nieruchomości objęte postępowaniem stanowiły mienie gromadzkie. W rozpatrywanej sprawie zachował się obszerny materiał archiwalny dotyczący mienia dawnej gromady, dlatego ocena oświadczeń świadków powinna być dokonana w łączności z innymi dowodami.

W toku prowadzonego postępowania administracyjnego przeanalizowano dokumenty znajdujące się w zasobach ewidencji gruntów i budynków gm. Łączna oraz dokumenty znajdujące się w Archiwum Państwowym w Kielcach. Nie odnaleziono dokumentów, z których jednoznacznie wynikałoby, że w dniu wejścia w życie ustawy z dnia 29 czerwca 1963 r. o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, tj. w dniu 5 lipca 1963 r. działki objęte przedmiotowym postępowaniem administracyjnym faktycznie stanowiły mienie gromadzkie, służące zaspokajaniu potrzeb ogółu mieszkańców dawnych gromad. Nie został odnaleziony tytuł nabycia przedmiotowych działek nr 393/10 i nr 496 przez gromadę, ani żadne inne dokumenty potwierdzające do kogo należały te nieruchomości przed datą 5 lipca 1963 r.

Stosownie do art. 10 §1 i art. 79a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 Kodeks postępowania administracyjnego, Starosta Skarżyski, zawiadomieniem z dnia 10.09.2025 r. znak: GG-II.680.12.9.2024, poinformował strony postępowania:

- a. o przysługującej możliwości wypowiedzenia się odnośnie zebranych dowodów w przedmiotowej sprawie,
- b. iż w świetle wskazanych przez wnioskodawcę dowodów i wyjaśnień oraz zgromadzonego przez tut. organ materiału dowodowego istnieją przesłanki do wydania decyzji niezgodnej z żądaniem Wójta Gminy Łączna,
- c. że w terminie 14 dni od otrzymania zawiadomienia, mogą przedłożyć dodatkowe dowody celem wykazania spełnienia przesłanek uzasadniających wydanie decyzji zgodnej z żądaniem stron.

Do dnia wydania niniejszej decyzji strony nie przedłożyły dodatkowych dowodów, z których wynikałoby, że zostały spełnione przesłanki uzasadniające wydanie decyzji zgodnej z żądaniem Wójta Gminy Łączna.

Należy zatem uznać, że nieruchomości oznaczone obecnie w ewidencji gruntów i budynków, obręb 0001 Czerwona Górka, gmina Łączna, jako działki nr 393/10 o pow. 0,2300 ha oraz nr 496 o pow. 0,3400 ha, stanowiące drogi ogólnodostępne, nie spełniają warunków koniecznych do uznania ich za mienie gromadzkie.

Mając na uwadze powyższy stan faktyczny i prawny orzeczono jak w sentencji decyzji.

Decyzja niniejsza zostaje podana do publicznej wiadomości na okres 14 dni poprzez:

- wywieszenie na tablicach ogłoszeń Starostwa Powiatowego w Skarżysku-Kamiennej, Urzędu Gminy Łączna oraz Sołectwa wsi Kamionki (obręb geodezyjny Czerwona Górka),
- zamieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej Powiatu Skarżyskiego i Urzędu Gminy Łączna,
- zamieszczenie w prasie lokalnej.

Od decyzji niniejszej służy stronom prawo wniesienia odwołania do Wojewody Świętokrzyskiego za pośrednictwem Starosty Skarżyskiego, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

Z up. STAROSTY
B. Gierczak
mgr inż. Bartłomiej Gierczak
GEODETA POWIATOWY
Naczelnik Wydziału
Geodezji, Kartografii, Katastru
i Gospodarki Nieruchomości

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Łączna
Czerwona Górka 1B
26 – 140 Łączna
 - 3 egz., w celu wywieszenia na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy na okres 14 dni, zamieszczenie w BIP i zamieszczenie w prasie lokalnej oraz zwrotu z potwierdzeniem okresu ogłoszenia po upływie ww. terminu
2. Sołtys wsi Kamionki
(adres w aktach sprawy)
 - w celu wywieszenia na tablicy ogłoszeń na okres 14 dni oraz zwrotu z potwierdzeniem okresu ogłoszenia po upływie ww. terminu
3. Wydział Organizacyjny i Spraw Obywatelskich
Starostwa Powiatowego w Skarżysku-Kamiennej
 - w celu wywieszenia na tablicy ogłoszeń Starostwa na okres 14 dni oraz zwrotu z potwierdzeniem okresu ogłoszenia po upływie ww. terminu
4. A/a